

§ 22. Pracodawca obowiązany jest dostarczać codziennie bezpłatnie każdemu pracownikowi narażonemu na działanie ołowiu oraz przesuwanemu okresowo do innej pracy, a także przesuniętemu na stałe na podstawie decyzji lekarza po pół litra niezbiernego mleka do spożycia w jadalni zakładowej; mleka tego wolno pracownikowi zużytkować poza terenem zakładu pracy.

§ 23. Pracodawca obowiązany jest zatrudniać lekarza przemysłowego. Lekarz ten powinien okresowo badać wszystkich pracowników mających styczność z ołowiem i kierować do badań specjalnych.

§ 24. Pomieszczenia pracy powinny być dostatecznie oświetlone światłem naturalnym. W drukarniach stosunek powierzchni okien przepuszczającej światło do powierzchni podłogi powinien wynosić 1:5.

§ 25. Poszczególne stanowiska pracy powinny posiadać poza dostatecznym oświetleniem ogólnym, oświetlenie dodatkowe lampami ujętymi w osłony, zabezpieczające oczy pracowników od olśnienia.

§ 26. Przy robotach szczególnie narażających na wdychanie pary i pyłu ołowiu, jeżeli osłony, urządzenia wyciągowe i inne urządzenia zapobiegawcze nie

są wystarczające lub nie mogą być stosowane ze względów technicznych, pracownicy powinni być zaopatrzeni w osobiste ochrony dróg oddechowych (maski przeciwgazowe, przeciwpyłowe i izolujące) i używać je.

Przy pracy w ochronach osobistych należy stosować w odstępach jednogodzinnych 15-minutowe przerwy.

§ 27. W sprawach nie unormowanych niniejszym rozporządzeniem mają zastosowanie przepisy obowiązujące w tych sprawach.

§ 28. W przypadkach wyjątkowej wagi i ze względu na szczególne warunki miejscowe Obwodowy Inspektor Pracy może w stosunku do istniejących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zakładów pracy odroczyć termin wykonania przepisów §§ 3 i 6 nie dłużej niż na trzy lata.

§ 29. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia.

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *K. Rusinek*

Minister Zdrowia: w z. *B. Kożusznik*

Minister Przemysłu i Handlu: w z. *E. Szyr*

261

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW: PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ, ZDROWIA ORAZ PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 21 kwietnia 1949 r.

o higienie pracy w hutach szkła.

Na podstawie art. 2 ust. 1 lit. a) i ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 325) oraz art. 2 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr 78, poz. 676) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wszelkie prace w hutach szkła łącznie z przebieganiem stłuczek, sortowaniem, pakowaniem gotowych wyrobów itp. z wyjątkiem prac typowo placowych powinny być wykonywane tylko w budynkach.

§ 2. Wyrabianie masy szamotowej powinno być wykonywane tylko sposobem mechanicznym. Przepis ten nie dotyczy wyrobu masy szamotowej dla sprzętu specjalnego jak donice, dysze, pływaki, luty i pierścienie.

§ 3. Mielenie, przesiewanie i mieszanie surowców do wyrobu szkła powinno się odbywać w aparatach hermetycznie zamkniętych, zabezpieczających przed wydzielaniem się pyłu.

§ 4. Mieszanie surowców, w skład których wchodzi związek ołowiu, i wszelkie czynności z tymi surowcami powinny odbywać się w oddzielnych nieprzechodnych pomieszczeniach.

§ 5. Pracownicy zajęci przy ręcznym zestawianiu surowców na masę do przetwarzania szkła, przy zasypywaniu jej do bębnow i opróżnianiu bębnow, jak również przy sypaniu jej do wanien lub donic powinni pracować w respiratorach przeciwpyłowych.

§ 6. Zasypywanie surowców do wanien lub donic powinno odbywać się mechanicznie.

§ 7. Pracownicy, narażeni na działanie promieniowania z otworów pieców hutniczych, hartowniczych i innych, jak również na działanie promieniowania płynnego szkła, powinni być zaopatrzeni w osłony oczu nie przepuszczające szkodliwych promieni.

§ 8. Piece hutnicze w hali huty powinny być tak rozmieszczone, żeby odległość między nimi, jak również odległość ich od pieców hartowniczych nie była mniejsza niż 10 m, a odległość od ścian nie mniejsza niż 5 m.

§ 9. Stanowiska pracy przy piecach hutniczych powinny być zaopatrzone w mechaniczne tłoczące urządzenia wentylacyjne. Ponadto od promieniowania z otworu roboczego powinno chronić urządzenie chłodzące wodne.

§ 10. Pracownicy obsługujący piece hutnicze oraz ci, którzy w związku z rodzajem wykonywanej pracy narażeni są na kaleczenie nóg, powinni być zaopatrzeni w drewniane trepy.

§ 11. Woda używana przy szlifowaniu powinna być ciepła.

§ 12. Opalanie i opękanie wyrobów szklanych powinno być wykonywane pod okapem z wyciągiem mechanicznym, przy czym do czynności tych nie wolno używać ropy ani gazu z gaźnika bez uprzedniego oczyszczenia gazu ze smoły i siarki.

§ 13. Przy pracach, narażających na skaleczenia rąk (przeniesienie tafli szklanych itp.), pracownicy powinni być zaopatrzeni w skórzane ochraniacze dłoni i mankiety na przeguby rąk.

§ 14. Gazogeneratory powinny znajdować się w budynkach. Pomieszczenie gazogeneratorów powinno być obszerne i wysokie w stopniu uniemożliwiającym nadmierne zanieczyszczenie powietrza trującymi gazami. W przypadku, gdy naturalne przewietrzanie jest nie wystarczające, należy stosować przewietrzanie mechaniczne. W dachu powinny być zainstalowane tzw. „latarnie“ do przewietrzania.

§ 15. Zasypy do gazogeneratorów powinny mieć podwójne, automatyczne, szczelne zamknięcia: u wlotu i u wylotu. Zamknięcia te powinny być tak skonstruowane, aby uniemożliwiały przedostawanie się na zewnątrz gazu generatorowego w momencie zasypywania.

§ 16. Ruszty gazogeneratorów powinny być tak zbudowane, aby zabezpieczały pracowników przed działaniem promieniowania z nich oraz przed wdychaniem gazu.

§ 17. Pomieszczenia, w których używa się kwasu fluoro-wodorowego lub siarkowego, powinny być ściśle izolowane od innych pomieszczeń i dokładnie wentylowane. Woda ściekowa, pochodząca z płukania przedmiotów szklanych trawionych i wykwaszanych, oraz resztki zużytych kwasów powinny być odprowadzane z terenu fabrycznego po uprzednim zneutralizowaniu ich mlekiem wapiennym.

§ 18. Czynności przy użyciu kwasu fluoro-wodorowego lub siarkowego (§ 17) powinny odbywać się w szafach wyciągowych.

Przechowywanie kwasów fluoro-wodorowego i siarkowego, ich przelewanie i wszelkie inne przy ich użyciu czynności, powinny odbywać się w oddzielnym zamkniętym pomieszczeniu.

Naczynia używane do przechowywania, przelewania, przenoszenia itp. kwasu fluoro-wodorowego lub siarkowego powinny być sporządzone z materiału odpornego na działanie tych kwasów.

§ 19. Prace przy użyciu kwasu fluoro-wodorowego i siarkowego powinny być wykonywane w rękawicach gumowych.

§ 20. Podłogi i ściany w pomieszczeniach, w których używany jest kwas fluoro-wodorowy lub siarkowy powinny być wyłożone materiałem kwasoodpornym, a miejsca stanowisk pracy powinny być zaopatrzone w kratę drewnianą. Miejsca łączenia się podłogi ze ścianami i ścian między sobą powinny być zaokrąglone.

§ 21. Woda do picia powinna być uprzednio przegotowana i ostudzona, chyba że pochodzi ze studzien sprawdzonych i uznanych za dobre przez władze sanitarne.

Pracownikom zatrudnionym na stanowiskach pracy o wysokiej temperaturze powinna być dostarczana woda do picia lekko solona (6 g soli kuchennej na 1 litr) i gazowana lub tabletki soli (0,5 g).

§ 22. Pracownicy zatrudnieni przy obsłudze gazogeneratorów, przy użyciu kwasu fluoro-wodorowego lub siarkowego powinni być okresowo badani na zatrucie zawodowe.

Pracownicy używający wspólnych „piszczeli“ powinni być badani na: syfilis i gruźlicę co najmniej co 3 miesiące.

§ 23. Huty szkła obowiązane są zatrudniać stałego lekarza przemysłowego do spraw higieny pracy, do którego obowiązków przede wszystkim należy przeprowadzanie badania stanu zdrowia nowowstępujących pracowników i badań periodycznych w celu wykrywania gruźlicy i syfilisu oraz zatruc, pylicy, schorzeń oczu (szara zaćma u hutników) i innych chorób zawodowych.

§ 24. Huty szkła powinny mieć należycie zorganizowaną pierwszą pomoc lekarską.

§ 25. Huty szkła powinny posiadać szatnie, umywalnie, jadalnie, ustępy i inne urządzenia sanitarne.

Ustępy powinny znajdować się w budynkach lub bezpośrednio przy budynkach, w których odbywa się praca, być ogrzane i tak urządzone, żeby nie zanieczyszczały powietrza pomieszczeń pracy.

§ 26. W sprawach nie unormowanych niniejszym rozporządzeniem stosuje się obowiązujące w tych sprawach przepisy.

§ 27. 1. Dla istniejących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia hut szkła odracza się stosowanie następujących przepisów:

§§ 12 i 17 — na okres 3 miesięcy,

§§ 4, 5, 9, 15 i 21 — na okres 6 miesięcy,

§§ 2, 3, 6, 20 i 25 — na okres jednego roku,

§§ 1, 7, 8, 14 i 16 — na okres dwu lat.

2. W przypadkach wyjątkowej wagi ze względu na szczególne warunki miejscowe okręgowy inspektor pracy może przedłużać powyższe terminy na okresy nie dłuższe od lat 3-ch.

§ 28. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *K. Rusinek*

Minister Zdrowia: w z. *B. Kożusznik*

Minister Przemysłu i Handlu: w z. *E. Szyr*